

Economisch Bureau

STAGFLATIE

Philip Bokeloh

Juli 2022

Te beantwoorden vijf vragen:

- Wat is Stagflatie?
- Waardoor wordt stagflatie veroorzaakt?
- Welke tekenen kunnen wijzen op een komende stagflatie?
- Hoe wordt stagflatie bestreden?
- Wat is de huidige situatie en wat zijn de verwachtingen?

Wat is Stagflatie?

- Samenvoeging van: stagnatie en inflatie
- Stagflatie levert veel verliezers op,...
- ...maar mogelijk ook 'winnaars'
- Stagflatie is moeilijk te bestrijden

Waardoor wordt Stagflatie veroorzaakt?

- Idee vroeger was dat inflatie en krimp niet samen konden gaan
 - Keynesiaanse Phillips curve
 - Friedman
- Tot dit in de jaren zeventig toch gebeurde
 - Bretton Woods, oliecrisis, focus centrale bank
 - Inflatieverwachtingen & loon-prijsspiraal
 - Concurrentievermogen
- Wijziging van het economisch beleid
 - Paul Volcker, focus monetair beleid
 - Aandacht aanbodkant: liberalisering
 - Globalisering: val muur en China
- Ook niet zaligmakend
 - Financiële crisis, ongelijkheid, klimaat

Welke tekenen kunnen wijzen op een komende stagflatie?

- Parallelen met de situatie in de jaren zeventig en tachtig
 - Schuldenlast
 - Onrust financiële markten
 - Dreiging van economische krimp
 - Hogere inflatie en toekomstige risico's
- Maar er zijn ook verzachtende omstandigheden in vergelijking tot jaren zeventig en tachtig
 - Energieprijsstijging en –intensiteit
 - Fiscaal beleid & focus centrale banken
 - Financiële repressie
 - Loon- prijsspiraal & arbeidsinkomensquote

Hoe wordt stagflatie bestreden?

- Inflatieverwachtingen niet uit de hand laten lopen
- Vraag naar energie beteugelen
- Aanbodbeperkingen tegengaan
 - Energieafhankelijkheid
 - Productiviteit verhogen
 - Aanpassingen arbeidsmarkt

Wat is de huidige situatie en wat zijn de verwachtingen?

Internationaal

- Monetair
- Financieel stelsel
- bbp-groei

Forecasts

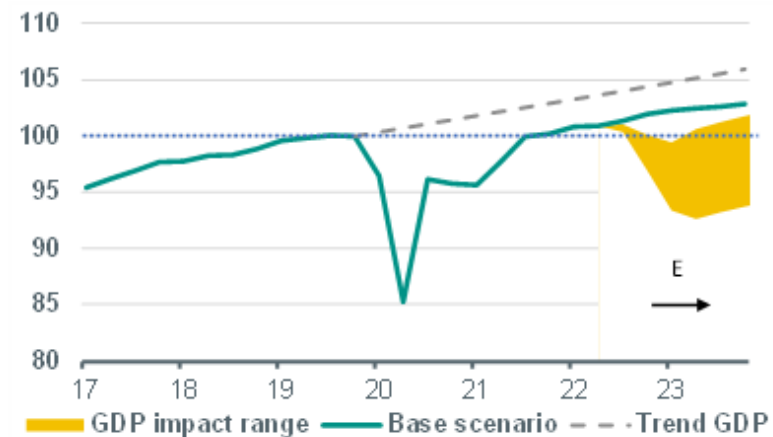
	2022	2023
Eurozone inflation	7.4	3.7
US inflation	9.0	4.6
Eurozone growth	2.9	1.3
US growth	2.5	1.3
ECB	0.75	1.00
Fed	3.75	3.00
Eurozone bond yields	1.65	1.35
US bond yields	3.70	2.80
EUR/USD	1.00	1.15

Red = upward adjustment likely, blue = downward adjustment likely

Source: ABN AMRO

Forecast Eurozone

Index, 19Q4 = 100

Source: Refinitiv, forecasts ABN AMRO Group Economics

Oplopende spreads in eurozone

	Goal	Asset class	Maturity	Sterilisation	Conditionality	Status
SMP	Transmission	Sovereign	Unspecified	Yes	No	Preferred
OMT	Transmission	Sovereign	1-3y	Yes	Yes (EFSF/ESM)	Pari Passu
PEPP	Transmission + stimulus	Broad	Up to 30y + 364d	No	No	Pari Passu

Wat is de situatie en wat zijn de verwachtingen?

Nederland

- Ruilvoet
- DNB Energieprijsstijging 60%:
- Betaalrisico's nemen toe bij achterblijvend inkomen en stijging werkloosheid
- Overheidsfinanciën
- Bedrijfsleven
- Arbeidsmarkt
- Woningmarkt

Invloed hogere energieprijzen op sectoren

Top 20 industries with high energy costs

Ranked by energy costs* in 2019

Sector	Energy costs (mln)	Energy costs (% of turnover)
Basic chemicals	1808	4.6
Greenhouse horticulture	1261	15.3
Petroleum industry	751	2.1
Refineries	749	2.1
Traditional catering	582	2.5
Basic metal industry	360	4.1
Building materials industry	235	3.3
Other chemical products industry	183	3.6
Rubber and plastic products industry	178	1.7
Provision of agricultural services	171	3
Fruit and vegetable processing industry	125	2.1
Flour industry	98	3.7
Mining and quarrying (excluding oil and gas)	50	3.3
Laundry industry	29	3.3
Surface treatment industry	52	2.7
Potato products industry	87	2.7
Bread and pastry industry	88	2.6
Demolition and groundwork companies	66	1.7

* Energy costs including electricity, gas and coal, but excluding e.g. petrol and diesel for transport
Source: CBS, figures greenhouse horticulture [Agrimatie](#), calculations ABN AMRO Sector Advisory

Ramingen Nederlandse economie

	2021	2022	2023
<i>% mutaties</i>			
BBP	5.0	3.0	1.3
Particuliere consumptie	3.5	3.8	1.0
Overheidsconsumptie	5.5	0.1	2.5
Investerings	3.5	2.4	2.3
Uitvoer	6.6	1.9	2.8
Invoer	5.1	1.7	3.2
Consumentenprijsindex	2.7	8.0	3.8
Cao-lonen	2.2	2.8	3.2
<i>Niveaus</i>			
Werkloosheid (% ber.bev.)	4.2	3.8	4.2
Lopende rekening (% BBP)	9.5	8.9	8.9
Saldo overheid (% BBP)	-2.5	-3.2	-2.4
Schuld overheid (% BBP)	52.1	52.4	52.5

Ramingen ABN AMRO

Important information

ABN AMRO Group Economics on the internet

<https://www.abnamro.com/research/nl/home> – Nederlandse publicaties

<https://www.abnamro.com/research/en/home> – English publications

The views and opinions expressed in this document may be subject to change at any given time. Individuals are advised to seek professional guidance prior to making any investments.

This material is provided to you for information purposes only and should not be construed as an advice nor as an invitation or offer to buy or sell securities or other financial instruments. Before investing in any product of ABN AMRO Bank N.V., you should obtain information on various financial and other risks and any possible restrictions that you and your investments activities may encounter under applicable laws and regulations. If, after reading the presentation, you consider investing in a product, you are advised to discuss such an investment with your relationship manager or personal advisor and check whether this product –considering the risks involved- is appropriate within your investment activities. The value of your investments may fluctuate. Past performance is no guarantee for future returns. ABN AMRO Bank N.V. has taken all reasonable care to ensure that the information contained in this document is correct but does not accept liability for any misprints. ABN AMRO Bank N.V. reserves the right to make amendments to this material.

Webinar Stagflatie

En wat kunnen wij doen?

Vertaling naar onze praktijk

Onze relaties:

- Bestaand en nieuw
- Jong en oud
- Werknemer en ondernemer

Gezamenlijke aandachtspunten

- Betaalbaarheid van het leven nu, straks en later
- Samenstelling (opbouw) van het vermogen
- Woonlasten
- Verduurzamen

Aandachtspunten ondernemer

- 🏠 Voortgang onderneming
- 🏠 Wij:
 - Kennis van overheidsmaatregelen
 - Sparring partner
 - Doorverwijsrol (netwerk)

Betaalbaarheid van het leven nu, straks en later

🏠 Inzicht: (Her)Budgetteren

- Budgetteringsformulier
- Nibud Persoonlijk Budget Advies tool*
- Buffer: Nibud BufferBerekenaar tool*
- Knop in software

Let op: budget vaak op maandbasis

* let op: zijn statistieken

Betaalbaarheid van het leven nu, straks en later

🏠 Actie ná inzicht:

- Besparen => bufferen of beleggen
- Uitgeven

🏠 Methode om inzicht te geven:

- Consumptief besteedbaar inkomen (cbi)*

* Excel bestand al in bezit?

Consumptief besteedbaar inkomen

Bruto inkomen +/+

IB -/-

Vaste lasten -/-

Overig inkomen +/+

- 🏠 Nbi = netto-inkomen ná totale inkomstenbelasting
- 🏠 Cbi = consumptief inkomen ná inkomstenbelasting en kosten vaste lasten (levensonderhoud)

Of:

- 🏠 *Hoeveel is over om maandelijks opzij te zetten (sparen, beleggen et cetera) of om direct te consumeren?*
- 🏠 Het cbi is dus altijd lager dan het nbi en geeft een beter beeld van het werkelijk resterend budget van de klant

Samenstelling van het vermogen

- 🏠 Plaats van beleggen in het hypothecaire plan
- 🏠 Vaststellen beleggingsprofiel
- 🏠 Mogelijke herallocatie:
 - Vrij belegd vermogen
 - Kapitaalverzekeringen
 - Stenen

Woonlasten

- 🏠 Wijzigen hypotheekvorm
- 🏠 Rente vastzetten
- 🏠 Oversluiten
- 🏠 Overwaarde verzilveren
- 🏠 Verhuizen
- 🏠 ...

Verduurzamen,

Welke rol wil jij spelen?

- 🏠 Vervoer
- 🏠 Huishouden
- 🏠 Woning
- 🏠 Beleggingen
- 🏠 ...

Financieel rijpere klant

🏠 (Klein)Kinderen helpen:

- Familielening
- Schenken

🏠 Overwaarde verzilveren:

- 'Reguliere' geldverstrekkers
- SVn

🏠 ...

**Hartelijk dank
voor jullie
aandacht!**

Nog vragen?

Mail naar:
info@hypothecairplanner.n
|

